

Visitatierapport HBO-bacheloropleidingen
Pedagogiek
Hogeschool van Amsterdam

Bachelor Pedagogiek
Leraar Pedagogiek

Datum visitatiebezoek: 22 maart 2023

Datum eindrapport: 2 juni 2023

Inhoudsopgave

Basisgegevens	3
Samenvatting	4
<i>Bachelor Pedagogiek</i>	4
<i>Bachelor Leraar Pedagogiek</i>	5
Inleiding	6
<i>Beoordelingskader</i>	6
<i>Panelsamenstelling</i>	6
<i>Werkwijze en proces</i>	7
<i>Selectie eindwerken</i>	7
<i>Vorbereiding en inrichting visitatiebezoek</i>	7
<i>Beslisregels</i>	7
<i>Ontwikkelgesprek</i>	7
<i>Visitatierapport</i>	7
Context cluster Pedagogiek aan de HvA	9
<i>Cluster Pedagogiek</i>	9
<i>Instroom</i>	9
<i>Voorgaande accreditatie</i>	9
Bacheloropleiding Pedagogiek	10
<i>Standaard 1: Beoogde leerresultaten</i>	10
<i>Bevindingen en overwegingen</i>	10
<i>Samenvattend oordeel</i>	12
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	13
<i>Bevindingen en overwegingen</i>	13
<i>Samenvattend oordeel</i>	14
Aanbevelingen	16
Bacheloropleiding Leraar Pedagogiek	17
<i>Standaard 1: Beoogde leerresultaten</i>	17
<i>Bevindingen en overwegingen</i>	17
<i>Samenvattend oordeel</i>	19
<i>Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten</i>	21
<i>Bevindingen en overwegingen</i>	21
<i>Bevindingen panel over afstudeerproducten</i>	22
<i>Samenvattend oordeel</i>	23
Aanbevelingen	24
Eindoordeel	25
Bijlagen	26
<i>Bijlage 1: Bezoekprogramma Opleidingen Pedagogiek HvA</i>	27
<i>Bijlage 2: Bestudeerde documenten</i>	28

Basisgegevens

<i>Naam instelling</i>	<i>Hogeschool van Amsterdam</i>
Status instelling (bekostigd/rechtspersoon)	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief
<i>Naam opleiding</i>	<i>B Pedagogiek</i>
Registratienummer CROHO	35158
CROHO-onderdeel	Gedrag en Maatschappij
Oriëntatie en niveau opleiding	HBO-bachelor
Graad en titel	Bachelor of Arts
Aantal studiepunten	240
Afstudeerrichtingen	n.v.t.
Locatie(s)	Amsterdam
Variant(en)	Voltijd, deeltijd
Onderwijstaal	Nederlands
Datum locatiebezoek	22 maart 2023
Inleverdatum rapport	1 november 2023
<i>Naam opleiding</i>	<i>B Opleiding tot Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek</i>
Registratienummer CROHO	35204
CROHO-onderdeel	Onderwijs
Oriëntatie en niveau opleiding	HBO-bachelor
Graad en titel	Bachelor of Education
Aantal studiepunten	240
Afstudeerrichtingen	n.v.t.
Locatie(s)	Amsterdam
Variant(en)	Voltijd, deeltijd, Kop-opleiding Pedagogiek
Onderwijstaal	Nederlands
Datum locatiebezoek	22 maart 2023
Inleverdatum rapport	1 november 2023

Samenvatting

Bachelor Pedagogiek

De bacheloropleiding Pedagogiek heeft in de afgelopen jaren verschillende mooie ontwikkelingen ingezet. Er wordt hard gewerkt aan het creëren van een context waarin de pedagoog als spin in het web werkt aan het verbinden en het bouwen van bruggen tussen het educatieve domein, het pedagogisch domein, welzijnsdomein en zorgdomein. Volgens de opleiding is het belangrijk dat de pedagoog de juiste verbindingen legt tussen de systemen rond een kind en zich in dat netwerk begeeft, het op waarde schat en op een positief kritische, sensitieve en onderzoekende manier acteert. Het panel is positief over de ontwikkelingen die plaatsvinden en wil met een aantal suggesties en adviezen de opleiding stimuleren om verder te gaan op de ingeslagen weg.

Standaard 1

Het profiel en beroepsbeeld van de bij de HvA opgeleide pedagoog is bewust breed en generalistisch, waarbij de pedagoog functioneert vanuit het systeemperspectief en met focus op verbinding en multi-, inter-, en transprofessioneel samenwerken. Binnen de opleiding Pedagogiek is expliciet aandacht voor de complexiteit van de grootstedelijke context die zich kenmerkt door o.a. superdiversiteit. Het panel herkent deze brede, generalistische profilering en constateert dat de opleiding autonome, reflexieve en diversiteit-sensitieve pedagogen opleidt. Met de brede profilering loopt de opleiding volgens het panel het risico van verlies aan focus, ondanks dat er voor studenten mogelijkheden zijn om te specialiseren. Het panel adviseert om te zoeken naar een manier waarop de brede, generalistische profilering kan worden gecombineerd met het bieden van keuze voor specialisering en verdieping. De beoogde leerresultaten, drie kerntaken die zijn uitgewerkt in twaalf competenties, zijn gebaseerd op de landelijke afspraken en zijn zo geformuleerd dat ze voldoen aan de internationale eisen voor hbo-bacheloropleidingen.

Een belangrijk kenmerk van de pedagoog die is opgeleid aan de HvA, is samenwerking en samenspraak. Het panel stelt vast dat de opleiding de afgelopen jaren veel aandacht had voor samenwerking. De samenwerking met het werkveld is goed en die met diverse lectoraten verloopt steeds beter. Het panel ziet mogelijkheden voor verdere focus en het structureren en verduurzamen van deze vormen van samenwerking. Het panel complimenteert de opleidingen met de ontwikkelingen ten aanzien van internationalisering, waaruit ambitie en initiatief blijkt.

Standaard 4

Bij het afstuderen worden de kerntaken expliciet getoetst op eindniveau. Op basis van de bestudeerde afstudeerproducten van vijftien studenten concludeert het panel dat zowel bij de voltijd- als de deeltijdvariant het beoogde eindniveau wordt gerealiseerd. Het panel is positief over de keuze om het afstuderen aan de hand van beroepsproducten vorm te geven. Een volgende stap kan zijn om ook de opvoedingsrelatie expliciet terug te laten komen in het afstudeerproject. Het gebruik van de schakelmethode, waarbij studenten gestructureerd en stapsgewijs het afstuderen aanpakken, wordt door veel studenten gewaardeerd al behoeven sommige studenten meer 'eigen' ruimte. Het panel adviseert de opleiding om de omvang van de verantwoordingsproducten te beperken en te monitoren of de schakelmethode voldoende flexibiliteit biedt voor het zelfstandig afstuderen. Het werkveld is positief over de afgestudeerden, waarbij de stevige theoretische basis en aandacht voor weerbaarheid als positieve aspecten worden benoemd.

Eindoordeel

Het oordeel van het panel luidt op alle beoordeelde standaarden 'voldoet' en het eindoordeel is daarmee **positief**. Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de opleiding te verlengen.

Bachelor Leraar Pedagogiek

De lerarenopleiding Pedagogiek heeft met het ontwerp van een herzien curriculum een mooie ontwikkeling ingezet. Vanuit een sterke theoretische basis en met een praktijkgericht afstudeerproject leidt de opleiding autonome, reflexieve, diversiteit-sensitieve en startbekwame leraren Pedagogiek. Het panel is positief over de ontwikkelingen die plaatsvinden en wil met een aantal suggesties en adviezen de opleiding stimuleren om verder te gaan op de ingeslagen weg.

Standaard 1

In de (vernieuwde) lerarenopleiding Pedagogiek vormt het onderwijs het startpunt van de opleiding. Het profiel en beroepsbeeld voor de leraren Pedagogiek aan de HvA is bewust breed en generalistisch, vanuit het systeemperspectief en met focus op verbinding en multi-, inter- en transprofessioneel samenwerken. Er is expliciet aandacht voor de grootstedelijke context die zich kenmerkt door superdiversiteit. Het beroepsgerichte profiel sluit goed aan bij de wensen vanuit het werkveld. Het panel merkt op dat uit de profilering niet helder wordt of studenten expert zijn op het vakgebied van de pedagogiek, expert op het vakgebied van pedagogisch handelen, of beide. Het panel ziet mogelijkheden voor beide rollen en/of het beter expliciteren hoe studenten zich in beide rollen kunnen ontwikkelen.

De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op de landelijke afspraken en voldoen aan de internationale eisen voor hbo-bacheloropleidingen. Een belangrijk kenmerk van de leraar pedagogiek van de HvA is samenwerking en samenspraak. Het panel stelt vast dat ook de opleiding de afgelopen jaren veel aandacht had voor samenwerking. Als *best practice* noemt het panel de ontwikkeling van de mogelijkheid voor studenten van de lerarenopleiding Pedagogiek om een dubbele bevoegdheid te halen. Het panel stimuleert de opleidingen om dit mooie initiatief van dubbele bevoegdheid verder uit te bouwen. Ook de samenwerking met het werkveld is goed en het panel ziet mogelijkheden voor verdere focus en het structureren en verduurzamen van deze vormen van samenwerking. Het panel complimenteert de opleidingen met de ontwikkelingen ten aanzien van internationalisering, waaruit ambitie en initiatief blijkt.

Standaard 4

Bij het afstuderen worden de beoogde leerresultaten expliciet getoetst op eindniveau. Op basis van de bestudeerde afstudeerproducten van vijftien studenten concludeert het panel dat bij zowel de voltijd- als de deeltijdvariant en de KOP-opleiding (verkort, éénjarig programma tot leraar Pedagogiek) het beoogde eindniveau wordt gerealiseerd. Het panel is positief over de keuze van de opleiding om het afstuderen aan de hand van beroepsproducten vorm te geven. De combinatie van dossier en gesprek is krachtig en geeft inzicht in de startbekwaamheid van de afgestudeerde. Het gebruik van de schakelmethode, waarbij studenten gestructureerd en stapsgewijs het afstuderen aanpakken, wordt door veel studenten gewaardeerd al behoeven sommige studenten meer 'eigen' ruimte. Het panel adviseert de opleiding om de omvang van de verantwoordingsproducten te beperken en te monitoren of de schakelmethode voldoende flexibiliteit biedt voor het zelfstandig afstuderen. Het werkveld is positief over de afgestudeerden, waarbij de stevige theoretische basis en aandacht voor weerbaarheid als positieve aspecten worden benoemd.

Eindoordeel

Het oordeel van het panel luidt op alle beoordeelde standaarden 'voldoet' en het eindoordeel is daarmee **positief**. Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de opleiding te verlengen.

Inleiding

Beoordelingskader

Dit rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen, conclusies en aanbevelingen van het panel voor de bacheloropleiding Pedagogiek en de bacheloropleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek (hierna: Lerarenopleiding Pedagogiek). Bij de beoordeling is uitgegaan van het NVAO Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland uit september 2018.

De Hogeschool van Amsterdam neemt deel aan de pilot instellingsaccreditatie van het ministerie van OCW. Instellingen die deelnemen aan deze pilot, mogen hun opleidingen op laten gaan voor een zogeheten "lichtere opleidingsbeoordeling". Desbetreffende opleidingen stappen daarmee uit de visitatiegroep. Deze lichtere opleidingsbeoordeling betekent dat de opleidingen verantwoording afleggen over twee NVAO-standaarden in plaats van vier: alleen standaard 1 (beoogde leerresultaten) en standaard 4 (gerealiseerde leerresultaten) worden beoordeeld. Ook de standaarden 2 en 3 worden via midterm evaluaties beoordeeld door een panel van externe peers, maar de opleiding organiseert de beoordeling zelf en hoeft daarover niet aan de NVAO te rapporteren.

Uitgebreidere informatie over deze pilot is te vinden op de website van de NVAO. Bij de beoordeling van de opleidingen is gebruik gemaakt van het NVAO-protocol Beoordeling opleiding met lichtere opleidingsaccreditatie (nadere uitwerking van 1 februari 2019). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij het beoordelen moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleidingen moet bepalen. De secretaris heeft dit protocol onder het panel verspreid en de aandacht gevestigd op de verschillen met het reguliere NVAO-beoordelingskader.

Panelsamenstelling

Het visitatiebezoek heeft plaatsgevonden op 22 maart 2023 volgens het bezoekprogramma zoals in bijlage 1 is weergegeven. Het panel bestond uit:

- Dr. Anton Boonen, Hogeschool Utrecht;
- Ellen van den Boomen MSc, HAN University of Applied Sciences;
- Linda Arkesteijn, Regiomanager Kinderopvang Berend Botje;
- Dr. Toby Witte, Hogeschool Rotterdam;
- Laurie Bemelmans, student-lid, Fontys Hogeschool Sittard.

Dr. Meg van Bogaert trad op als NVAO-gecertificeerd secretaris van het panel.

Op 12 december 2022 heeft de NVAO de samenstelling van het panel goedgekeurd ten behoeve van de beoordeling van de bacheloropleiding Pedagogiek en de Lerarenopleiding Pedagogiek aan de Hogeschool van Amsterdam. Alle panelleden en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ondertekend. Hierin verklaren zij gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de visitatie geen zakelijke en geen persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken opleidingen, anders dan in het kader van de werkzaamheden als panellid ten behoeve van de visitatie van de bacheloropleiding Pedagogiek en de Lerarenopleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam. Deze onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van de Hogeschool van Amsterdam (die zelf het panel bij de NVAO heeft voorgedragen) en van de NVAO.

De voorzitter en secretaris hebben in de aanloop naar het visitatiebezoek, tijdens het bezoek en daarna intensief contact gehad. De kernbekwaamheden zoals die in het NVAO-profiel van de voorzitter (versie januari 2016) zijn opgenomen, zijn in die periode aan bod gekomen en in verband gebracht met de visitatie van de te beoordelen opleiding.

Werkwijze en proces

De opleiding heeft op 1 februari 2023 het zelfevaluatierapport en bijlagen beschikbaar gesteld aan het panel. Op 13 februari 2023 heeft de opleiding de geselecteerde eindwerken beschikbaar gesteld aan het panel.

Selectie eindwerken

Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel voor beide opleidingen van vijftien recent afgestudeerden de afstudeerdossiers bestudeerd. Deze dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van afgestudeerden in de laatste twee studie jaren. Bij de selectie is rekening gehouden met een variatie in beoordelingen (cijfers) en opleidingsvarianten.

Voorbereiding en inrichting visitatiebezoek

Voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het panel zich aan de hand van de geleverde documentatie een beeld kunnen vormen van de opleidingen. De panelleden hebben vragen en aandachtspunten geformuleerd en (digitaal) met elkaar gedeeld in de aanloop naar de bezoekdag. Ook hebben de inhoudelijk deskundigen van het panel de bevindingen en overwegingen met betrekking tot de eindwerken met elkaar gedeeld. In het vooroverleg van het panel, dat plaatsvond op 8 maart 2023, hebben de panelleden en secretaris de werkwijze besproken, heeft het panel instructies ontvangen over het NVAO-kader en zijn de voorlopige bevindingen over de opleidingen met elkaar gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse betrokkenen van de opleidingen, waaronder studenten, docenten (inclusief examinatoren), de examencommissie en het opleidingsmanagement. De visitatie was gericht op verificatie en aanvulling van de bevindingen uit de door de opleiding geleverde documenten en had een ontwikkelgericht karakter. Het panel heeft zich beperkt tot het verkrijgen van aanvullende informatie over standaarden 1 en 4 van het NVAO-kader om tot een gewogen oordeel op deze standaarden te komen.

Medewerkers en studenten van de opleidingen zijn in staat gesteld om het panel (via de secretaris) te benaderen buiten het bezoekprogramma om (open spreekuur). Hier is geen gebruik van gemaakt. Ook is ter inzage gelegd materiaal bestudeerd. Na afloop van de gesprekken met betrokkenen van de opleidingen is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en de voornaamste bevindingen van het panel teruggekoppeld aan de opleidingen.

Beslisregels

De NVAO-beslisregels Accreditatie in acht nemend, beoordeelt het panel iedere standaard afzonderlijk met voldoet, of voldoet niet. De beslisregels zoals opgenomen in het protocol Beoordeling opleiding met lichtere opleidingsaccreditatie – Experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie – Nadere uitwerking van 1 februari 2019 zijn hierbij toegepast.

Ontwikkelgesprek

Aansluitend aan de gesprekken voor de beoordeling van standaarden 1 en 4, is een gezamenlijk ontwikkelgesprek gevoerd met de opleidingen. Daarbij kwamen onderwerpen als opleiden in de grootstedelijke context en flexibilisering van de opleidingen aan bod. Het verslag van het ontwikkelgesprek is separaat opgesteld door opleidingen en secretaris.

Visitatierapport

Na afloop van het visitatiebezoek heeft de secretaris een conceptrapport opgesteld naar aanleiding van de visitatie en de bevindingen van het panel over de opleidingen. Dit rapport is voorgelegd aan het panel en aan een onafhankelijke tegenlezer die niet betrokken was bij de visitatie en ook geen banden heeft met de HvA. Het panel en de tegenlezer hebben het rapport gecontroleerd op navolgbaarheid van de oordelen, geverifieerd en waar nodig aangevuld.

Op 17 april 2023 is het conceptrapport inhoudelijk vastgesteld en voorgelegd aan de opleidingen en Hogeschool van Amsterdam ter controle op feitelijke onjuistheden. De reactie van de opleidingen is verwerkt en op 2 juni 2023 is het definitieve rapport, na instemming van de panelleden, door de voorzitter vastgesteld waarna het door de secretaris aan de Hogeschool van Amsterdam is verzonden.

Het panel verklaart dat de beoordeling van de bacheloropleiding Pedagogiek en de lerarenopleiding Pedagogiek (inclusief KOP-opleiding) onafhankelijk heeft plaatsgevonden en dat het aan de hand van de verstrekte (mondelijke en schriftelijke) informatie tot een gebalanceerd en weloverwogen oordeel is gekomen.

dr. Anton Boonen
Voorzitter

Mw. dr. Meg van Bogaert
Secretaris

Context cluster Pedagogiek aan de HvA

Cluster Pedagogiek

Het cluster Pedagogiek binnen de Faculteit Onderwijs en Opvoeding bestaat uit de opleiding Pedagogiek, de lerarenopleiding Pedagogiek en een verkort programma binnen de lerarenopleiding Pedagogiek, de éénjarige kopopleiding Pedagogiek. Deze laatste opleiding stelt studenten in staat om in één jaar, boven op het bachelorsdiploma Pedagogiek of een andere opleiding uit het sociale domein, óók het diploma voor tweedegraads leraar Pedagogiek te behalen. De opleidingen worden in de voltijd- en de deeltijdvariant aangeboden (de kopopleiding kent enkel een voltijdvariant) waarbij de inhoud en toetsing van de deeltijdvarianten gelijk is aan die van de voltijdvarianten.

Om flexibel op actuele ontwikkelingen in het werkveld in te kunnen spelen was voor de opleiding Pedagogiek één van de redenen om een curriculumvernieuwing in gang gezet. In september 2018 is het eerste cohort gestart met het vernieuwde onderwijsprogramma. Voor de voltijd Lerarenopleiding Pedagogiek is vanaf het huidige studiejaar (2022-2023) een vernieuwd en eigen onderwijsprogramma ingevoerd.

Instroom

De bacheloropleiding Pedagogiek kent een toename aan instromende studenten, zowel in de voltijd- als de deeltijdvariant. In 2022-2023 stonden ruim 1.200 studenten Pedagogiek ingeschreven, waarvan 200 in de deeltijdvariant. De instroom in de Lerarenopleiding Pedagogiek is lager en stabiel. In 2022-2023 stonden bijna 90 studenten ingeschreven, waarvan 14 in de deeltijdvariant en 17 in de kopopleiding.

Voorgaande accreditatie

In 2017 zijn de opleidingen gevisiteerd waarbij een aantal verbeterpunten werden geformuleerd. Veel van de verbeterpunten zijn meegenomen bij de vernieuwingen van de curricula. Specifieke aandachtspunten ten aanzien van standaarden 1 en 4 waren:

- *Verlies niet de rurale context uit het oog bij specifieke aandacht voor de grootstedelijke context.* De opleidingen geven aan dat diversiteit, inclusie en participatie aandacht krijgen in iedere context en in sensitiviteit voor de omgeving waarin thema's als diversiteit, eenzaamheid en wijkaanpak een belangrijke rol spelen. Er is een visie ontwikkeld op grensverleggende Pedagogiek met beleid over internationalisering, diversiteit en inclusie.
- *Actualiseer de voorgeschreven literatuur.* Dit is bij de vernieuwing van de curricula opgepakt en ook bij het afstuderen worden studenten gestimuleerd om actuele bronnen te gebruiken.
- *Scherp de onderzoekslijn aan.* Een vernieuwde visie op afstuderen is geformuleerd, en onderzoek, onderzoekende houding en onderzoeksvaardigheden zijn integraal geborgd in het curriculum.
- *Stem doelstelling, invulling en gewicht van onderzoek binnen het afstudeertraject af op de praktijkgerichtheid van de opleiding.* In de nieuwe visie op afstuderen is expliciet aandacht voor de praktijkgerichtheid en deze is vertaald in een nieuw afstudeerproject waarbij onderzoek een middel is om verbetering te bewerkstelligen in de beroepspraktijk.

Het panel concludeert dat de opleidingen hebben gewerkt aan de aanbevelingen uit 2017. Wel vraagt het huidige panel blijvend aandacht voor een aantal eerder gegeven aanbevelingen. Zo blijft de balans tussen grootstedelijke en rurale context (kleine kernen) een continu aandachtspunt. Het advies over de onderzoekslijn en het afstudeertraject is opgepakt door de opleidingen, waarbij het huidige panel een mooie ontwikkeling richting beroepsproducten ziet. In dit rapport geeft het panel een aantal suggesties om de ingezette veranderingen verder uit te werken en te versterken.

Bacheloropleiding Pedagogiek

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Beide varianten (deeltijd en voltijd) van de bacheloropleiding Pedagogiek hanteren dezelfde visie, beroepsbeeld, beoogde leerresultaten en samenwerking. De bevindingen en conclusies van het panel over deze standaard gelden dan ook voor beide varianten.

Bevindingen en overwegingen

Beroepsbeeld en profiel

Pedagogen komen terecht in uiteenlopende werkerreinen, zoals het onderwijs, de jeugdzorg, gehandicaptenzorg, sport, gezondheidszorg, jongeren- en welzijnswerk. In de zelfevaluatie beschrijft de opleiding de pedagogische beroepspraktijk die zich bezighoudt met de wijze waarop het functioneren en de ontwikkeling van het kind door en in opvoeding en onderwijs kan worden verbeterd. De bacheloropleiding Pedagogiek van de HvA leidt studenten op voor de gehele breedte van het pedagogisch werkveld. Daarbij benoemt de opleiding expliciet dat de focus van het werk van een pedagoog ligt op de opvoedingsrelaties tussen kinderen/jeugdigen, hun ouders, mede-opvoeders en andere betrokken jeugdprofessionals in de primaire leefsituatie.

De pedagoog kenmerkt zich door de specifieke pedagogische kijk vanuit een systeemgericht perspectief en heeft het vermogen zich aan te sluiten bij de drie leefmilieus van kinderen en jongeren; het gezin, het onderwijs en de buurt/vrije tijd. De pedagoog zet daarbij als een spin in het web vaardigheden en kennis op verschillende niveaus in. In de gesprekken tijdens de visitatie, kwam naar voren dat de pedagoog tussen de verschillende gesprekspartners acteert en systeemgericht denkt, gekenmerkt door multi-, inter- en transprofessionele samenwerking. Dit vraagt om flexibiliteit, ondernemerschap, creativiteit, leven lang leren en ontwikkelen, reflecteren en vaardigheden op het gebied van samenwerken. De bacheloropleiding Pedagogiek van de HvA beoogt dan ook om autonome, reflexieve en diversiteit-sensitieve pedagogen op te leiden die startbekwaam hun beroep kunnen uitoefenen in een grootstedelijke context. Als autonome professionals kunnen ze beslissingen nemen in het belang van jeugdigen in complexe opvoed- en onderwijssituaties en onder complexe omstandigheden.

Het panel herkent en waardeert de keuze voor een breed profiel van de pedagoog aan de HvA als spin in het web met focus op verbinding en multi-, inter- en transprofessioneel samenwerken. Daarbij ziet het panel wel een potentieel risico, namelijk dat de brede profilering en het expliciet niet-kiezen voor context kan leiden tot verlies aan focus. Door in de profilering toch keuzes te maken, bijvoorbeeld aan de hand van doelgroepen, context of thema, denkt het panel dat de opleiding nog beter kan aansluiten op de vraagstukken die in de praktijk spelen. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om studenten vanuit de brede, generalistische basis de keuze te geven om zich te specialiseren en te verdiepen.

Uit de zelfevaluatie blijkt dat de grootstedelijke context zich kenmerkt door superdiversiteit en complexe (opvoed-)problematiek. Dit vraagt om diversiteit-sensitieve professionals met een open blik en onderzoekende houding. Het is volgens het panel logisch dat een opleiding in Amsterdam deze grootstedelijke context benoemt. Tegelijk trekt de opleiding ook studenten van buiten Amsterdam aan die daarna ook buiten de stad werkzaam zullen zijn. Alumni gaven in het gesprek aan dat er voldoende ruimte is voor andere contexten dan de grootstedelijke. Net als in 2017, benadrukt dit panel het belang van een goede balans tussen de grootstedelijke context en de kleine kernen, bijvoorbeeld in Noord-Holland. Ook is nadere duiding en uitwerking van de centrale termen inclusie en diversiteit voor theorie en de pedagogische praktijk aanbevolen, uit de gesprekken met de studenten blijkt de duiding van deze termen niet altijd voldoende helder te zijn.

Samenwerken

Uit het profiel, de zelfevaluatie en de gesprekken komt samenwerken expliciet naar voren als belangrijk kenmerk van de HvA-pedagoog. De pedagoog dient multi, inter- en transprofessioneel en opgavegericht samen te werken en bij voorkeur dicht bij de plek waar de vragen en behoeften van jongeren en kinderen zijn, maar ook die van de ouders en professionals.

Het panel ziet op een aantal samenwerkingsaspecten mogelijkheden tot verdere ontwikkeling. Als eerste benoemt het panel de samenwerking met lectoren en lectoraten uit het domein van educatie, zorg en welzijn en samenwerking met de Werkplaatsen Sociaal Domein en de Regionale Kenniswerkplaatsen Jeugd. Er is afstemming en samenwerking al kwam deze bij het panel enigszins fragmentarisch en persoonsafhankelijk over. Een stevige, structurele en wederzijdse samenwerking tussen opleiding en lectoraten garandeert een up-to-date en *evidence-informed* curriculum en continuering van de stevige theoretische basis die de opleiding kenmerkt. Goede en structurele samenwerking kan ook helpen bij het verder duiden van het concept van onderzoekend vermogen in het gehele curriculum. In een grote hogeschool, zoals de HvA, zijn er veel kansen en mogelijkheden om duurzame samenwerkingen op te zetten, waarbij het panel benadrukt dat deze weloverwogen moeten zijn en passend bij de vraagstukken die in de pedagogische praktijk leven.

Een andere vorm van samenwerking is die met de praktijk, deze vindt op verschillende niveaus plaats. Met de Veldadviesraad (VAR) is er interactie op voornamelijk strategisch niveau. Met vier bijeenkomsten per jaar waarin verschillende thema's worden besproken en kennis, informatie en wensen worden uitgewisseld, is de VAR een waardevolle partner waarmee structurele samenwerking plaatsvindt. Zo werd de VAR betrokken bij het opstellen van het herziene curriculum. De samenstelling van de VAR heeft een directe relatie met de profilering die omschreven kan worden als breed, grootstedelijk en met de opvoedingsrelatie als belangrijk aspect. Een verdere of veranderende profilering van de opleidingen kan invloed hebben op de samenstelling van de VAR. Het panel adviseert de opleiding en de VAR om regelmatig na te gaan of de samenstelling van de VAR past bij de profilering en de context van de opleiding. Gelet op de ambities van de opleiding, zou het panel verbreding van de VAR aanbevelen. Daarnaast denkt het panel dat VAR en opleidingen de samenwerking verder kunnen uitbouwen. Nu richt de interactie zich sterk op de initiële bacheloropleidingen, maar ook in het kader van een leven lang leren en ontwikkelen kunnen opleidingen en VAR iets voor elkaar betekenen.

Naast de strategische samenwerking met de VAR zijn er op operationeel vlak veel contacten tussen werkveld en opleiding. De input van werkveldpartners heeft gediend als bron voor vernieuwing bij het herzien van het curriculum en het goed aansluiten op de wensen vanuit de praktijk. Op basis van de gesprekken begrijpt het panel dat er veel en intensieve contacten zijn, al blijft het voor het panel enigszins onduidelijk hoe duurzaam en structureel wordt samengewerkt en op welke wijze de opleiding de feedback en input vanuit het werkveld systematisch meeneemt in de kwaliteitszorg. Tot slot benadrukt het panel het belang van samenwerken in zijn totaliteit, waarbij de opleiding verbonden is met studenten, het werkveld en de lectoraten. Een dergelijke samenwerking draagt bij aan gedeelde verantwoordelijkheid ten aanzien van kwalificeren en professionaliseren.

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten van de bacheloropleiding Pedagogiek zijn gebaseerd op het Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo-bacheloropleiding Pedagogiek (2019). Dit landelijk profiel is opgesteld in samenspraak met het werkveld en andere opleidingen Pedagogiek. Het beschrijft op hoofdlijnen de kennis, vaardigheden en houdingsaspecten die studenten gedurende de opleiding verwerven en wat het werkveld kan verwachten van de startbekwaam hbo-pedagoog. De body of knowledge and skills (BoKS) voor de opleiding Pedagogiek is gelijk aan die voor alle bacheloropleidingen in de sociale sector en is opgebouwd uit een generieke kennisbasis sociaal werk en een specifieke kennisbasis jeugd.

Het opleidings- en competentieprofiel omschrijft drie kerntaken, 1) opgroeien en opvoeden ondersteunen, 2) condities voor opgroeien en opvoeden ondersteunen en 3) professionaliteit versterken. Deze kerntaken zijn geoperationaliseerd in twaalf competenties die de leerdoelen in

het curriculum bepalen, inhoud geven aan onderwijs en worden gebruikt bij de toetsing. De HvA-opleiding Pedagogiek heeft de kerntaken en competenties uitgewerkt in werkprocessen en gedragsindicatoren. De Dublin-descriptoren zijn geborgd in de kerntaken en de daarbij horende competenties. Ook voldoen de kerntaken en competenties aan de hbo-standaard, die de HvA-opleiding heeft uitgewerkt waarmee de HvA-profilering voldoet aan de hbo-standaard. Tot slot kunnen afgestudeerden van de opleiding zich als jeugdprofessional registreren bij de Stichting Kwaliteitsregistratie Jeugd (SKJ), een vereiste binnen het werkterrein van jeugdhulpverlening, jeugdzorg en deels voor het jonge kind. Door de landelijk gemaakte afspraken te volgen, voldoet de HvA-opleiding volgens het panel aan de eisen die worden gesteld aan de beoogde leerresultaten voor een bachelor Pedagogiek.

Internationalisering en diversiteit

Binnen de HvA-profilering is aandacht voor internationalisering. *Internationalisation at home* is onderdeel van het beleidsdocument *Grensverleggende Pedagogiek*, dat de opleiding heeft opgesteld. Hiermee zijn de HvA-opleidingen Pedagogiek ten aanzien van visie op internationalisering een stap verder dan andere opleidingen in het land, wat het panel vertrouwen geeft. Met de doelstelling dat een internationale blik en doelstellingen passen bij het grenzen willen verleggen, bewustzijn vergroten en handelen versterken, legt de opleiding een prachtige basis voor studenten en docenten om letterlijk over de grenzen te kijken. Wel stelt het panel vast dat het beleidsdocument een eclectisch geheel vormt van vele doelstellingen en ambities. Het panel adviseert de opleiding dan ook om keuzes te maken en daarbij de structurele samenwerking met een beperkt aantal relevante partners verder uit te bouwen.

Samenvattend oordeel

De bacheloropleiding Pedagogiek van de HvA kiest bewust voor een breed en generalistisch profiel waarbij de pedagoog als een spin in het web fungeert, vanuit het systeemperspectief en met focus op verbinding en multi, inter- en transprofessioneel samenwerken. Er is expliciet aandacht voor de grootstedelijke context die zich kenmerkt door superdiversiteit. Het panel herkent deze brede profilering en constateert dat de opleiding autonome, reflexieve en diversiteit-sensitieve pedagogen opleidt. Wel constateert het panel een mogelijk risico van verlies aan focus door de brede profilering en het niet-kiezen van een specifieke context. Het panel adviseert de opleiding om te zoeken naar een manier waarop de brede, generalistische profilering kan worden gecombineerd met het bieden van keuze voor specialisering. De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op de landelijke afspraken en zijn zo geformuleerd dat ze voldoen aan de internationale eisen voor hbo-bacheloropleiding.

Een belangrijk kenmerk van de HvA-pedagoog is het kunnen samenwerken. Het panel stelt vast dat de opleiding de afgelopen jaren veel aandacht had voor samenwerking. De samenwerking met het werkveld (VAR) is goed en dat met de lectoraten verloopt steeds beter. Het panel ziet mogelijkheden voor verdere focus en het structureren en verduurzamen van deze vormen van samenwerking. Het panel geeft een compliment voor de ontwikkelingen op het vlak van internationalisering, waaruit ambitie en initiatief blijkt.

Het oordeel van het panel over deze standaard voor beide varianten luidt: **voldoet**

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Beide varianten (deeltijd en voltijd) van de bacheloropleiding Pedagogiek hanteren hetzelfde afstudeerprogramma, -producten en -beoordeling. De bevindingen en conclusies van het panel over deze standaard gelden dan ook voor beide varianten.

Bevindingen en overwegingen

Afstuderen

De bacheloropleiding Pedagogiek leidt professionals op die de beroepstaken van een pedagoog op hbo-niveau kunnen uitvoeren in een grootstedelijke context. In vijf leerlijnen werken studenten gedurende het curriculum toe naar het eindniveau (startbekwaam) op de drie kerntaken. De drie kerntaken en twaalf onderliggende competenties worden in het afstuderen op eindniveau getoetst. Dit afstuderen bestaat uit twee onderdelen, te weten 1. het afstudeerproject (kerntaak 2) en 2. Kritische reflectie startbekwaamheid (kerntaken 1 en 3).

Afstudeerproject

In een zelfgekozen beroepscontext ontwerpt de student – in nauwe samenwerking met stakeholders – een passend beroepsproduct voor een (pedagogische) organisatie dat direct of indirect bijdraagt aan de ontwikkelingskansen van kinderen/jeugdigen. De student toont onderzoekend vermogen aan door een verantwoording van het eigen handelen en een reflectie daarop. Studenten brengen met behulp van 'schakels' het onderzoeksproces in kaart. Een schakel is een tussenstap om naar het uiteindelijke eindproduct toe te werken. Het afstudeerproject bestaat uit een oriëntatie-schakel, diverse door de student gekozen tussenschakels, een eindschakel en het afstudeerproduct.

Kritische reflectie startbekwaamheid

In het onderdeel Kritische reflectie startbekwaamheid toont de student, middels een portfolio met bewijsmateriaal, aan de verschillende pedagogiekcompetenties in samenhang te beheersen. In de kritische reflectie gaat de student in op visie, transfer, theorie, reflexieve professional, complexe beroepssituaties en de beroepsopdrachten.

Bevindingen panel over afstudeerproducten

Het panel heeft vijftien eindwerkensets geselecteerd uit de afstudeerders van de afgelopen twee studie jaren. Bij de selectie is rekening gehouden met cijfers en is naar rato een selectie gemaakt van studenten uit de deeltijd- en voltijdvariant. Van iedere student zijn het afstudeerproduct, verantwoordingsproduct(en), kritische reflectie en beoordelingsformulieren ingeleverd. Het panel heeft de producten en bijbehorende beoordelingsformulieren kritisch bekeken en is tot de conclusie gekomen dat het niveau in alle gevallen voldoet aan dat wat van een hbo-bachelor Pedagogiek verwacht wordt. De door de opleiding gegeven oordelen en cijfers vallen binnen de marge van het oordeel van het panel en de beoordeling is over het algemeen transparant en navolgbaar.

Op basis van de gelezen reflectieverslagen concludeert het panel dat studenten in voldoende mate kerntaken 1 en 3 aantonen, al is het voor studenten soms moeilijk om tot een metaniveau van reflectie te komen. Op basis van de geselecteerde (beroeps)producten stelt het panel dat studenten ook kerntaak 2 in voldoende mate aantonen.

In de afstudeerproducten is het gebruik van literatuur voldoende, evenals de theoretische verantwoording. De beroepsproducten lopen uiteen van handboeken en rekentraining tot kaartspelen etc. Verschillende producten zijn volgens het panel – met enige bewerking – ook overdraagbaar naar andere instellingen. De opleiding heeft behoorlijk succesvol de stap gezet van een traditioneel afstudeerverslag naar het opleveren van beroepsproducten, wat volgens het panel een mooie ontwikkeling is. Uit de gesprekken kwam naar voren dat ook studenten en

docenten tevreden zijn met de huidige opzet van het afstuderen. Voor verdere aanscherping en optimalisering van het afstuderen en de afstudeerproducten, heeft het panel een aantal suggesties.

In het profiel geeft de opleiding terecht aan dat de opvoedingsrelatie belangrijk is in de pedagogiek, hiermee onderscheidt de pedagoog zich van andere beroepen en functies in het brede werkveld. Het panel vond het jammer dat de opvoedingsrelatie in veel eindproducten niet terugkwam. Het panel geeft de opleidingen ter overweging mee om na te denken over of en hoe deze opvoedingsrelatie expliciet kan worden meegenomen in het afstudeerproject.

De schakelmethode, waarbij studenten gestructureerd en stapsgewijs het afstuderen aanpakken, leidt tot zeer omvangrijke verantwoordingsproducten en is volgens het panel weinig flexibel. Het panel ziet het risico dat de vorm gaat prevaleren boven het doel dat studenten bij afstuderen onderzoekend vermogen laten zien dat leidt tot een beroepsproduct. Hoewel de bezwaren, bijvoorbeeld de lijvige producten, tot op zekere hoogte worden herkend en erkend door de opleiding en studenten, geven studenten ook aan dat er binnen de verschillende schakels veel vrijheid is en eigen initiatief wordt verwacht. Het merendeel van de studenten waardeert de structuur en de leidraad die de schakelmethode biedt en voelen voldoende vrijheid, ruimte en verantwoordelijkheid om binnen iedere schakel eigen keuzes te maken. Het panel concludeert dat de schakelmethode aansluit bij de wensen van de studenten en dat het leidt tot beroepsproducten van voldoende niveau. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding zich continu de vraag blijft stellen wat de student precies aan dient te tonen en welke elementen uit het afstudeeronderzoek dit zichtbaar maken. Daarmee kan worden voorkomen dat een schakelformulier voor de student een doel op zich wordt. Ook vraagt het panel aan de opleiding om blijvend te monitoren of de schakelmethode voor alle studenten voldoende werkbaar is en – indien nodig – alternatieven te bieden. Tot slot adviseert het panel om na te gaan of de huidige literatuur die wordt ingezet bij de leerlijn onderzoekend vermogen passend is bij de huidige afstudeerproducten en de manier van werken bij het afstuderen.

Functioneren afgestudeerden

In de zelfevaluatie wordt aangegeven dat studenten in het werkveld op passende en diverse plekken terechtkomen. Dat blijkt uit bijeenkomsten met alumni en het LinkedIn-netwerk van de opleiding. Sommige alumni zijn vanuit het werkveld betrokken als praktijkbegeleider.

In het gesprek met werkveldvertegenwoordigers werd duidelijk dat er tevredenheid is over de pedagogen die de HvA opleidt. De VAR-leden waarmee het panel sprak, benadrukten het belang van een stevige theoretische basis en dat deze bij de HvA-opleidingen aanwezig is, maar onder druk lijkt te staan. Het panel had tijdens de bezokedag in het bijzonder aandacht voor de weerbaarheid van de afgestudeerden in de steeds weerbarstiger wordende praktijk met maatschappelijke problemen en tekorten aan medewerkers. De opleiding steekt door middel van coaching tijd en energie in weerbaarheid, stevigheid en flexibiliteit. Bij afstuderen hebben de studenten dan ook de stevige basis die nodig is. Wel behoeven veel recent afgestudeerden, zeker in het huidige stelsel, nog enige ondersteuning. Werkveldvertegenwoordigers gaven aan dat zowel voor de opleiding als voor de praktijk van belang is dat afgestudeerden worden behouden voor de sector.

Samenvattend oordeel

Bij het afstuderen, dat bestaat uit een Kritische Reflectie startbekwaamheid en een Afstudeerproject, worden de drie kerntaken expliciet getoetst op eindniveau. Op basis van de bestudeerde afstudeerproducten van vijftien studenten concludeert het panel dat zowel bij de voltijd- als de deeltijdvariant het beoogde eindniveau wordt gerealiseerd. Het panel is positief over de keuze van de opleiding om het afstuderen aan de hand van beroepsproducten vorm te geven, al had het panel de opvoedingsrelatie graag explicieter terug zien komen. Het gebruik van de schakelmethode wordt door studenten gewaardeerd en zorgt voor een gestructureerde en stapsgewijze aanpak van het afstuderen. Het panel adviseert de opleiding om de omvang van de verantwoordingsproducten in te perken en continu te monitoren of de schakelmethode voldoende flexibiliteit biedt. Het werkveld is positief over de afgestudeerden van de HvA, waarbij

de stevige theoretische basis en aandacht voor weerbaarheid als positieve aspecten worden benoemd.

Het oordeel van het panel over deze standaard luidt: **voldoet**

Aanbevelingen

Standaard 1

1. Zorg dat de focus van het werk van de pedagoog nog explicieter komt te liggen op de opvoedingsrelaties tussen kinderen/jongeren. Door de brede profilering is er een risico dat de opvoedingsrelaties te weinig prominent in de opleiding helder zichtbaar is voor studenten en het werkveld. Een aanbeveling is om ook deze expliciete focus explicieter te benoemen en zichtbaar te maken voor studenten en ook in persoon terug te laten komen binnen de VAR.
2. Zoek naar een manier waarop een brede, generalistische basis kan worden gecombineerd met een expliciete profilering of specialisme. Door in de profilering keuzes te maken, bijvoorbeeld aan de hand van doelgroepen, context of thema, kan de opleiding nog beter aansluiten op de vraagstukken die in de praktijk spelen. Blijf daarbij een goede balans vinden tussen het opleiden voor de grootstedelijke context en de kleine kernen, bijvoorbeeld in Noord-Holland.
3. Maak de samenwerking met lectoraten en de beroepspraktijk structureel en duurzaam en minder afhankelijk van individuele contacten. Een stevige, structurele en wederzijdse samenwerking tussen opleidingen en lectoraten garandeert een up-to-date en *evidence-informed* curriculum en continuering van de stevige theoretische basis die de opleidingen kenmerkt. Goede en structurele samenwerking kan ook helpen bij het verder duiden van het concept van onderzoekend vermogen in de afstudeerfase.
4. Een veranderende profilering van de opleidingen kan invloed hebben op de samenstelling van de VAR. Het panel adviseert de opleidingen en de VAR om regelmatig na te gaan of de samenstelling van de VAR past bij de profilering en de context van de opleidingen. Daarnaast denkt het panel dat VAR en opleidingen de stevige basis verder kunnen uitbouwen. Nu richt de interactie zich sterk op de initiële bacheloropleidingen, maar ook in het kader van een leven lang leren en professionalisering kunnen opleidingen en VAR iets voor elkaar betekenen.

Standaard 4

1. Zorg er voor dat de expliciete focus op de opvoedingsrelatie tussen kinderen/jongeren, hun ouders, mede-opvoeders en andere betrokken jeugdprofessionals in de primaire leefsituatie meegenomen wordt in het afstudeerproject.
2. Kijk naar de omvang van de verantwoordingsproducten binnen het afstuderen en voorkom dat een schakelformulier een doel op zich wordt. Blijf monitoren of de schakelmethode voor alle studenten voldoende werkbaar is en biedt, in dien nodig, een alternatief.
3. Zorg voor passende literatuur met betrekking tot onderzoekend vermogen binnen het huidige afstudeerproject.

Bacheloropleiding Leraar Pedagogiek

De bacheloropleiding Pedagogiek en de Lerarenopleiding Pedagogiek kenden tot studiejaar 2022-2023 een gemeenschappelijke propedeuse. Vanaf studiejaar 2022-2023 kennen beide opleidingen een volledig eigen programma. Ook wordt binnen het onderwijsprogramma van de Lerarenopleiding Pedagogiek een verkort programma aangeboden, de Kopopleiding Bachelor Leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Pedagogiek (hierna: kopopleiding). Studenten met een bachelorsdiploma Pedagogiek (of vergelijkbaar) kunnen instromen in deze eenjarige opleiding.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Beide varianten (deeltijd en voltijd) van de lerarenopleiding Pedagogiek hanteren dezelfde visie, beroepsbeeld, beoogde leerresultaten en samenwerking, evenals de KOP-opleiding. De bevindingen en conclusies van het panel over deze standaard gelden dan ook voor alle varianten.

Bevindingen en overwegingen

Beroepsbeeld en profiel

Leraren Pedagogiek zijn als tweedegraads leraar bekwaam om les te geven in het vmbo en het middelbaar beroepsonderwijs in een setting waarin zij hun pedagogische kennis of vaardigheden in kunnen zetten ten behoeve van het ontwerpen en uitvoeren van leeractiviteiten en de begeleiding van lerenden. Leraren Pedagogiek zijn breed inzetbaar en kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan een team, zijn expert in het omgaan met jongeren en in het ondersteunen van hun ontwikkeling. Ze hebben vakinhoudelijke en vakdidactische kennis van het vakgebied pedagogiek en zijn in staat om vanuit pedagogisch theoretisch perspectief te reflecteren op de rol als pedagoog en de invulling daarvan. Het werkveld van de leraar Pedagogiek is divers en sterk in beweging. Binnen het mbo is voor de leraar Pedagogiek een (steeds) grotere rol weggelegd bij het coachen en begeleiden van de leerlingen/studenten. Er is een toenemende behoefte aan leraren die zich vanuit hun sterk pedagogisch bewustzijn en expertise richten op de gedrags- en sociaal emotionele problematiek van zorgleerlingen. Steeds meer scholen kiezen voor een visie waarin aandacht is voor de ontwikkelingsmogelijkheden van iedere (individueel) lerend kind of jongere. Vanuit een brede pedagogische basis kan de leraar Pedagogiek een belangrijke rol vervullen in de ondersteuning en begeleiding van leerlingen/studenten én collega's.

De profilering van de lerarenopleiding Pedagogiek is in ontwikkeling, waarbij de vernieuwde opleiding accentverschillen legt, bijvoorbeeld bijzondere aandacht voor *Whole Child Development*, vernieuwingsonderwijs en de leraar Pedagogiek als breed geschoolde pedagogisch professional. Het profiel is sterk beroepsgericht, studenten leren in de beroepspraktijk en werken aan actuele beroepsopdrachten. Ook is de opleiding gericht op zelfsturing en innovatie en op opvoeden en opgroeien in de grote stad en de kansen en uitdagingen die dat met zich meebrengt. De lerarenopleiding Pedagogiek is gericht op verbondenheid met de opleiding Pedagogiek, de tweedegraads lerarenopleidingen, het Kenniscentrum en het Centre of Expertise.

Het herziene curriculum zorgt voor een brede pedagogische basis voor het docentschap en geeft studenten de mogelijkheid om een tweede bevoegdheid te kiezen ten behoeve van inzetbaarheid en flexibiliteit. Het panel vindt dit een mooie ontwikkeling, het halen van twee lesbevoegdheden zorgt voor aantrekkelijke loopbaanpaden voor leraren. Het panel ziet mogelijkheden om dit uit te breiden en de samenwerking te zoeken met andere opleidingen zoals de pabo, social work en in de gezondheidszorg. Het kan de werkdruk verlagen door bijvoorbeeld social workers in samenwerking met leraren de maatschappelijke vraagstukken te agenderen die op de onderwijspraktijk afkomen. Bovendien kan het mensen uit andere sectoren verleiden om in en om het onderwijs te werken. Het panel geeft aan de opleiding mee om te onderzoeken of naast de dubbele bevoegdheid de verbinding domein overstijgend kan worden gelegd. Dit dient

weloverwogen te worden verkend, en uitgebouwd, passend bij de vraagstukken die in de praktijk leven.

Landelijk staat de eigenheid van het beroep van leraar Pedagogiek steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door de overeenkomsten met de kennisbasis voor leraren omgangskunde. Het beroepsbeeld en profiel van de leraar Pedagogiek werd in de gesprekken tijdens de visitatiedag duidelijker en het panel waardeert dat de opleiding aan de HvA bewust een breder perspectief aan de afgestudeerden biedt door ze op te leiden als innovatieve, zelfsturende docenten die breed inzetbaar zijn in diverse onderwijscontexten. Hiermee komt de opleiding tegemoet aan de toenemende vraag vanuit het werkveld naar een ander profiel, namelijk die van de innovatieve en zelfsturende docent die vanuit een breed perspectief handelt en wendbaar is.

Het panel vraagt bij de profilering van de leraar Pedagogiek wel aandacht voor de expliciete verbinding tussen pedagogiek en didactiek vanaf het begin van de opleiding. Het panel merkt op dat uit de profilering niet helder wordt of de studenten expert zijn op het vakgebied van de pedagogiek, of expert op het vakgebied van pedagogisch handelen, of beide. Het panel ziet graag dat recht wordt gedaan aan beide rollen en/of dat de opleiding sterker expliciteert hoe studenten zich in beide rollen kunnen ontwikkelen.

Samenwerken

Uit het profiel, de zelfevaluatie en de gesprekken komt samenwerken expliciet naar voren als belangrijk kenmerk van de HvA leraar Pedagogiek. De opleiding is vertegenwoordigd in het Landelijk Vakgroep Overleg (LVO) Leraar Pedagogiek, waarbinnen collegiale afstemming plaatsvindt. De lerarenopleiding Pedagogiek is ook één van de zes casussen in een NRO-onderzoek naar de wijze waarop lerarenopleidingen en vernieuwingsscholen samen tot vernieuwende opleidingsontwerpen komen. Dit levert een belangrijke bijdrage aan kennis en inzicht op het gebied van onderwijsontwerp én biedt de mogelijkheid om kennis te maken met andere partners. Het panel is enthousiast over de dubbele bevoegdheid bij de Lerarenopleiding Pedagogiek die is ontwikkelt in samenwerking met andere lerarenopleidingen. Het panel ziet verdere kansen om dit uit te breiden. Dit dient weloverwogen te worden verkend, en uitgebouwd, passend bij de vraagstukken die in de praktijk leven.

Het panel ziet op een aantal samenwerkingsaspecten mogelijkheden tot verdere ontwikkeling. Als eerste benoemt het panel de samenwerking met lectoren en lectoraten. De samenwerking is aanwezig al kwam dit bij het panel als enigszins fragmentarisch en persoonsafhankelijk over. Een stevige, structurele en wederzijdse samenwerking tussen opleidingen en lectoraten garandeert een up-to-date en *evidence informed* curriculum en continuering van de stevige theoretische basis die de opleidingen kenmerkt. Goede en structurele samenwerking kan ook helpen bij het verder duiden van het concept van onderzoekend vermogen in het gehele curriculum. In een grote hogeschool, zoals de HvA, zijn er veel kansen en mogelijkheden om duurzame samenwerkingen op te zetten, waarbij het panel benadrukt dat deze weloverwogen moeten zijn en passend bij de vraagstukken die in de pedagogische praktijk leven.

Een tweede vorm van samenwerking is die met de praktijk, deze vindt op verschillende niveaus plaats. Met de Veldadviesraad (VAR) is er interactie op voornamelijk strategisch niveau. Met vier bijeenkomsten per jaar waarin verschillende thema's worden besproken en kennis, informatie en wensen worden uitgewisseld, is de VAR een waardevolle partner waarmee structurele samenwerking plaatsvindt. Zo werd de VAR bij het opstellen van de herziene curricula van beide opleidingen betrokken. De samenstelling van de VAR heeft een directe relatie met de profilering die kort omschreven kan worden als breed, grootstedelijk en met de opvoedingsrelatie als belangrijk aspect. Een verdere of veranderende profilering van de opleidingen kan invloed hebben op de samenstelling van de VAR. Het panel adviseert de opleidingen en de VAR om regelmatig na te gaan of de samenstelling van de VAR past bij de profilering en de context van de opleidingen. Gelet op de ambities van de opleiding, zou het panel verbreding van de VAR aanbevelen. Daarnaast denkt het panel dat VAR en opleidingen de stevige basis verder kunnen uitbouwen. Bij de lerarenopleiding krijgt de intensievere samenwerking met het werkveld vorm aan de hand van een kleine en een grote denktank. Het panel merkt op dat de huidige interactie zich logischerwijs sterk richt op de initiële bacheloropleidingen. In het kader van een leven lang

leren en ontwikkelen kunnen opleidingen en VAR wellicht ook iets voor elkaar betekenen in de verdere professionalisering van de afgestudeerden.

Naast de strategische samenwerking met de VAR zijn er op operationeel vlak veel contacten tussen werkveld en opleidingen. De input van werkveldpartners heeft gediend als bron voor vernieuwing bij het herzien van de curricula en het goed aansluiten op de wensen vanuit de praktijk. Op basis van de gesprekken begrijpt het panel dat er vele en intensieve contacten zijn, al blijft het voor het panel enigszins onduidelijk hoe duurzaam en structureel wordt samengewerkt en op welke wijze de opleidingen de feedback en input vanuit het werkveld systematisch meenemen in de kwaliteitszorg. Tot slot benadrukt het panel het belang van samenwerken in zijn totaliteit, waarbij de opleidingen verbonden zijn met studenten, het werkveld en de lectoraten. Een dergelijke samenwerking draagt bij aan gedeelde verantwoordelijkheid ten aanzien van kwalificeren en professionaliseren.

Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten van de lerarenopleiding Pedagogiek sluiten aan bij de Bekwaamheidseisen leraren en docenten, zoals landelijk vastgelegd in het besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel in 2017. De beoogde leerresultaten verhouding zich ook tot de Kennisbasis Pedagogiek, de Kennisbasis Generiek, hbo-criteria en Dublin-descriptoren. De kennisbasis Generiek legt de conceptuele kennis vast die de startbekwame docent aan het einde van de opleiding moet hebben. De kennisbasis voor de lerarenopleiding Pedagogiek beschrijft kennis van het vak en van de vakdidactiek die nodig is om bekwaam te worden verklaard en om verantwoord en adequaat vakonderwijs in het (v)mbo en onderbouw van havo/vwo te kunnen verzorgen.

De drie bekwaamheidseisen; vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch bekwaam dienen als ijkpunt voor de opleiding. Daarnaast is er aandacht voor het overkoepelende gebied van de professionele bekwaamheid. De negen kennisdomeinen van de Kennisbasis Pedagogiek beschrijven een generieke inhoud met indicatoren van het bachelor-niveau in termen van studentgedrag, gebaseerd op de Dublin-descriptoren en bekwaamheidseisen van het ministerie van OCW. De opleiding heeft de kennisbases uitgewerkt in leerdoelen. Door de landelijk gemaakte afspraken te volgen, voldoet de HvA opleiding volgens het panel aan de eisen die worden gesteld aan de beoogde leerresultaten voor een leraar Pedagogiek.

Internationalisering en diversiteit

Binnen de HvA-profilering is aandacht voor internationalisering. *Internationalisation at home* is onderdeel van het beleidsdocument *Grensverleggende Pedagogiek*, dat de opleiding heeft opgesteld. Hiermee zijn de HvA-opleidingen Pedagogiek ten aanzien van visie op internationalisering een stap verder dan andere opleidingen in het land, wat het panel vertrouwen geeft. Met de doelstelling dat een internationale blik en doelstellingen passen bij het grenzen willen verleggen, bewustzijn vergroten en handelen versterken, leggen de opleidingen een prachtige basis voor studenten en docenten om letterlijk over de grenzen te kijken. Wel stelt het panel vast dat het beleidsdocument een eclectisch geheel vormt van vele doelstellingen en ambities. Het panel adviseert de opleidingen dan ook om keuzes te maken en daarbij de structurele samenwerking met een beperkt aantal relevante partners verder uit te bouwen.

Samenvattend oordeel

De lerarenopleiding Pedagogiek aan de HvA kiest bewust voor een breed en generalistisch profiel, vanuit het systeemperspectief en met focus op verbinding en interprofessioneel en multidisciplinair samenwerken. Er is expliciet aandacht voor de grootstedelijke context die zich kenmerkt door superdiversiteit. Het sterk beroepsgerichte profiel sluit goed aan bij de wensen vanuit het werkveld. Het is daarbij volgens het panel belangrijk dat de opleiding scherp heeft hoe (gedurende de gehele opleiding) recht te doen aan beide rollen en welke keuzes daar op welk moment in de opleiding in worden gemaakt. De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op de landelijke afspraken en zijn zo geformuleerd dat ze voldoen aan de internationale eisen aan hbo-bacheloropleidingen.

Een belangrijk kenmerk van de HvA leraar Pedagogiek is het kunnen samenwerken. Het panel stelt vast dat de opleidingen de afgelopen jaren ook veel aandacht hadden voor samenwerking. Als best practice noemt het panel de mogelijkheid voor studenten om een dubbele bevoegdheid te halen in viereneenhalf jaar. Het panel stimuleert de opleidingen om dit mooie initiatief verder uit te bouwen. De samenwerking met het werkveld (VAR) is goed. Het panel ziet mogelijkheden voor verdere focus en het structureren en duurzaam maken van deze vormen van samenwerking. Het panel geeft een compliment voor de ontwikkelingen op het vlak van internationalisering, waaruit ambitie en initiatief blijkt.

Het oordeel van het panel over deze standaard voor beide varianten luidt: **voldoet**

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Beide varianten (deeltijd en voltijd) van de lerarenopleiding Pedagogiek hanteren dezelfde afstudeerprogramma, -producten en -beoordeling. De bevindingen en conclusies van het panel over deze standaard gelden dan ook voor beide varianten. Voor studenten die de KOP-opleiding volgen, geldt een deel van het afstudeerprogramma.

Bevindingen en overwegingen

Afstuderen

De lerarenopleiding Pedagogiek leidt professionals op met een brede pedagogische basis, theoretisch sterke onderlegging en in staat om vanuit een open nieuwsgierige en onderzoekende houding de uitdagingen in de beroepspraktijk tegemoet te treden. De kenmerken van het profiel zijn zichtbaar in de afstudeerfase die uit drie onderdelen bestaat; Eindassessment PPO jaar 4, LIO-stage (Leraren in opleiding) en Afstudeerproject (niet voor KOP-studenten). Gezamenlijk borgen deze producten het hbo-niveau en samenhang met bekwaamheidseisen, de overkoepelende professionele bekwaamheid en de Kennisbasis Pedagogiek.

Eindassessment PPO jaar 4

De eigen persoonlijke en professionele ontwikkeling van de student is met name gekoppeld aan het leren in de praktijk, tijdens stages, werkplekleren en de LIO-stage. De student rondt de opleiding af met een mondeling eindassessment (criteriumgericht interview, CGI) met twee assessoren en toont daarbij aan alle bekwaamheidseisen in samenhang en op bachelorniveau te beheersen: de integratieve bekwaamheid. Naast een activerende presentatie waarin de student de ontwikkeling inzichtelijk maakt, vindt het eindassessment plaats met de assessoren over de ontwikkeling van de student aan de hand van de presentatie en een portfolio. De beoordeling door de assessoren vindt plaats op basis van de hbo-criteria Pedagogiek.

LIO-stage

In de LIO-stage toont de student startbekwaamheid aan op de drie bekwaamheidseisen en de overkoepelende professionele bekwaamheid. De student laat zien als zelfstandig leraar te kunnen functioneren. De beoordeling van de LIO-stage is een verplicht bewijsstuk in het portfolio voor het eindassessment. De beoordeling gaat gepaard met een lesbezoek en gedragsassessment en in gesprek tussen student, stagedocent en praktijkbegeleider wordt ingegaan op de ontwikkeling in de LIO-stage.

Afstudeerproject

In de beroepscontext van de stage maken studenten een product dat bijdraagt aan de onderwijspraktijk. Het afstudeerproduct is een beroepsproduct en kan verschillende vormen hebben, bijvoorbeeld een analyse, advies, ontwerp of handeling. Ook legt de student het onderzoeksproces vast ter verantwoording van de gemaakte keuzes. Studenten brengen met behulp van 'schakels' het onderzoeksproces in kaart. Een schakel is een tussenstap om naar het uiteindelijke eindproduct toe te werken. Het afstudeerproject voor de lerarenopleiding Pedagogiek bestaat uit een literatuurschakel, twee veldonderzoekschakels en een afstudeerproduct. Studenten werken zowel zelfstandig als gezamenlijk op methodische wijze aan een opdracht ten behoeve van de beroepspraktijk. Samenwerking en communicatie met collega's, peers, partners en professionals in het werkveld heeft een centrale plek.

Hoewel de opleiding in de handreiking voor beoordelaars afstudeeronderzoek de criteria en weging helder beschrijft, is het panel van mening dat het verschil in omvang (aantal EC's) en daarmee in studiebelasting voor het afstudeerproject tussen de lerarenopleiding Pedagogiek en de bacheloropleiding Pedagogiek erg groot is.

Bevindingen panel over afstudeerproducten

Het panel heeft vijftien eindwerkensets geselecteerd uit de afstudeerders van de afgelopen twee studiejaar. Bij de selectie is rekening gehouden met cijfers en is naar rato een selectie gemaakt van studenten uit de deeltijd- en voltijdvariant en de KOP-opleiding. Van studenten van de deeltijd- en voltijdvariant zijn het afstudeerproject, verantwoordingsproduct en het portfolio-eindassessment ingeleverd. Ook werden de beoordelingsformulieren beschikbaar gesteld, waaronder ook die van de LIO-stage. Het panel heeft de producten en bijbehorende beoordelingsformulieren kritisch bekeken en is tot de conclusie gekomen dat het niveau in alle gevallen voldoet aan dat wat van een hbo-bachelor leraar Pedagogiek wordt verwacht. De door de opleiding gegeven oordelen en cijfers vallen binnen de marge van het oordeel van het panel en de beoordeling is in bijna alle gevallen transparant en navolgbaar.

Op basis van de geselecteerde producten die zijn bekeken, stelt het panel dat de combinatie van een dossier (portfolio) met een gesprek (eindassessment) krachtig is en goed inzicht geeft in de startbekwaamheid van de afgestudeerde. De diversiteit aan bewijsstukken in het portfolio geeft een rijk beeld van de ontwikkeling van studenten en de ondernomen activiteiten. De feedback die beoordelaars in veel gevallen hebben gegeven, is constructief en goed onderbouwd.

De lerarenopleiding Pedagogiek heeft - later dan de bachelor Pedagogiek - de stap gezet van een traditioneel afstudeerverslag naar het opleveren van beroepsproducten. Hierdoor was het aantal beroepsproducten (afstuderen nieuwe stijl) relatief beperkt. De lerarenopleiding Pedagogiek heeft daarom een representatieve set tussentijdse toetsen aan het panel geleverd, op basis waarvan de voortgang van de studenten richting eindniveau inzichtelijk is. Voor zowel het afstuderen oude stijl (waarbij het afstudeerproject niet leidt tot een beroepsproduct) als nieuwe stijl is het panel van oordeel dat het eindniveau voldoet, al constateert het panel dat de stap naar het opleveren van beroepsproducten een goede ontwikkeling is. Uit de gesprekken kwam naar voren dat ook studenten en docenten tevreden zijn met de huidige opzet van het afstuderen. Voor verdere aanscherping en optimalisering van het afstuderen en de afstudeerproducten, heeft het panel een aantal suggesties.

De schakelmethode, waarbij studenten gestructureerd en stapsgewijs het afstuderen aanpakken, leidt tot zeer omvangrijke verantwoordingsproducten en is volgens het panel weinig flexibel. Ondanks het feit dat het aantal schakels bij de lerarenopleiding Pedagogiek beperkt is, zijn ook hier de verantwoordingsproducten omvangrijk. Hoewel het panel slechts een beperkt aantal producten 'nieuwe stijl' heeft gezien, bestaat het risico dat de vorm gaat prevaleren boven het doel dat studenten bij afstuderen onderzoekend vermogen laten zien dat leidt tot een beroepsproduct. Hoewel de bezwaren, bijvoorbeeld de lijvige producten, tot op zekere hoogte worden herkend en erkend door de opleiding en studenten, geven studenten ook aan dat er binnen de verschillende schakels veel vrijheid is en eigen initiatief wordt verwacht. Het merendeel van de studenten waardeert de structuur en de leidraad die de schakelmethode biedt en voelen voldoende vrijheid, ruimte en verantwoordelijkheid om binnen iedere schakel eigen keuzes te maken. Het panel concludeert dat de schakelmethode aansluit bij de wensen van de studenten en dat het leidt tot beroepsproducten van voldoende niveau. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding zich continu de vraag blijft stellen wat de student precies aan dient te tonen en welke elementen uit het afstudeeronderzoek dit zichtbaar maken. Daarmee kan worden voorkomen dat een schakelformulier een doel op zich wordt. Ook vraagt het panel aan de opleiding om blijvend te monitoren of de schakelmethode voor alle studenten voldoende werkbaar is en – indien nodig – alternatieven te bieden. Tot slot adviseert het panel om na te gaan of de huidige literatuur die wordt ingezet bij de leerlijn onderzoekend vermogen passend is bij de huidige afstudeerproducten en de manier van werken bij het afstuderen.

Functioneren afgestudeerden

In de zelfevaluatie wordt aangegeven dat studenten in het werkveld op passende plekken terecht komen. Dat blijkt uit bijeenkomsten met alumni en het LinkedIn-netwerk van de opleiding. Regelmatig zijn alumni vanuit het werkveld betrokken als praktijkbegeleider.

Alumni van de lerarenopleiding Pedagogiek zijn vooral werkzaam bij onderwijsinstellingen als stagebegeleider, loopbaanbegeleider, coach en/of docent. Als docent zijn ze met name werkzaam in het mbo, terwijl ze in het voortgezet onderwijs vaak als coach werkzaam zijn van leraren en intern begeleiders, en als zorgcoördinator. Vanwege het ontbreken van een functieprofiel binnen het VO voor leraren Pedagogiek, is de opleiding in gesprek met scholen om te onderzoeken op welke wijze hun expertise kan worden ingezet. Het panel is positief over deze actieve benadering, bedoeld om toekomstige leraren Pedagogiek binnen het VO breder in te bedden.

In het gesprek met werkveldvertegenwoordigers werd duidelijk dat er tevredenheid is over de leraren Pedagogiek die de HvA opleidt. De VAR-leden waarmee het panel sprak, benadrukten het belang van een stevige theoretische basis en bevestigden dat deze bij de HvA-opleidingen aanwezig is. Het panel had tijdens de bezochtdag in het bijzonder aandacht voor de weerbaarheid van de afgestudeerden in de steeds weerbarstiger wordende praktijk met maatschappelijke problemen. De opleidingen steken door middel van coaching tijd en energie in weerbaarheid, stevigheid en flexibiliteit.

Samenvattend oordeel

Bij het afstuderen, dat bestaat uit een Eindassessment PPO, LIO-stage en een afstudeerproject, worden de beoogde leerresultaten expliciet getoetst op eindniveau. Op basis van de bestudeerde afstudeerproducten van vijftien studenten concludeert het panel dat bij zowel de voltijd- als de deeltijdvariant en de KOP-opleiding beoogde eindniveau wordt gerealiseerd. Het panel is positief over de keuze van de opleiding om het afstuderen aan de hand van beroepsproducten vorm te geven. De combinatie van dossier en gesprek is krachtig en geeft inzicht in de startbekwaamheid van de afgestudeerde.

Het gebruik van de schakelmethode wordt door studenten gewaardeerd en zorgt voor een gestructureerde en stapsgewijze aanpak van het afstuderen. Het panel adviseert de opleiding om de omvang van de verantwoordingsproducten in te perken en continu te monitoren of de schakelmethode voldoende flexibiliteit biedt. Het werkveld is positief over de afgestudeerden van de HvA, waarbij de stevige theoretische basis en aandacht voor weerbaarheid als positieve aspecten worden benoemd.

Het oordeel van het panel over deze standaard luidt: **voldoet**

Aanbevelingen

Standaard 1

1. De opleiding leidt mensen op die interprofessioneel en zelfs transprofessioneel samenwerken. Dat vraagt om verbinding naar domeinen naast het onderwijs. Het panel ziet hiervoor potentie bij de HvA en ziet de samenwerking tussen Pedagogiek en Leraar Pedagogiek en de dubbele lesbevoegdheid als mooie voorbeelden. Het panel stimuleert de opleidingen om de mogelijkheden van bi-diplomering en dubbele bevoegdheden uit te breiden, bijvoorbeeld om samenwerking met andere tweedegraads opleidingen, pabo en social work.
2. Zorg voor de expliciete verbinding tussen pedagogiek en didactiek vanaf het begin van de opleiding. Zorg voor voldoende aandacht voor beide rollen en voldoende mogelijkheden voor studenten om zich in beide rollen te kunnen ontwikkelen.
3. Een veranderende profilering van de opleidingen kan invloed hebben op de samenstelling van de VAR. Het panel adviseert de opleidingen en de VAR om regelmatig na te gaan of de samenstelling van de VAR past bij de profilering en de context van de opleidingen. Daarnaast denkt het panel dat VAR en opleidingen de stevige basis verder kunnen uitbouwen. Nu richt de interactie zich sterk op de initiële bacheloropleidingen, maar ook in het kader van een leven lang leren en professionalisering kunnen opleidingen en VAR iets voor elkaar betekenen.

Standaard 4

1. Kijk naar de omvang van de verantwoordingsproducten binnen het afstuderen en voorkom dat een product een doel op zich wordt. Blijf monitoren of de schakelmethode voor alle studenten voldoende werkbaar is en biedt, in dien nodig, een alternatief.
2. Zorg voor passende literatuur met betrekking tot onderzoekend vermogen binnen het huidige afstudeerproject.
3. Heb oog voor de doorgaande lijn in de beroepsproducten en de ontwikkeling in mate van zelfstandigheid.

Eindoordeel

Standaard	Bacheloropleiding Pedagogiek	
	Voltijd	Deeltijd
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Nvt	Nvt
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Nvt	Nvt
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

Standaard	Lerarenopleiding Pedagogiek	
	Voltijd	Deeltijd
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Nvt	Nvt
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Nvt	Nvt
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande **bacheloropleiding Pedagogiek** en de bestaande **bacheloropleiding Leraar Voortgezet Onderwijs Tweede Graad in Pedagogiek** van de Hogeschool van Amsterdam als **positief**.

Bijlagen

Bijlage 1: Bezoekprogramma Opleidingen Pedagogiek HvA

Bezoekdatum 22 maart 2023

Tijdstip	Thema	Deelnemers
08.20-08.30	Inloop panelleden	Ontvangst door opleidingsmanager en projectleider
08.30-09.00	Paneloverleg	Panel
09.00-09.50	Gesprek management en kernteam Focus: standaard 1	Management Pedagogiek Voorzitter curriculumcommissie Hoofddocent
09.50-10.00	Pauze	Panel
10.00-10.45	Gesprek met studenten	Studenten Pedagogiek vt en dt Studenten lerarenopleiding Pedagogiek vt en dt
10.45-11.00	Pauze	Panel
11.00-11.50	Gesprek docenten en afstudeercommissie Focus: standaard 4	Docenten afstudeerfase Afstudeercommissie Lector
11.50-12.00	Pauze	Panel
12.00-12.45	Gesprek met alumni en werkveld	Leden Veldadviesraad Lid denktank Lerarenopleiding Pedagogiek Alumni
12.45-14.00	Panel overleg + lunch	Panel
14.00-14.30	Ruimte voor extra gesprek en voorlopige terugkoppeling ochtend	Management Pedagogiek
14.30-14.50	Presentatie als introductie op ontwikkelgesprek	Trainees Pedagogiek
14.50-15.45	Ontwikkelgesprek <i>Thema's:</i> - Opleiden in de grootstedelijke context - Persoonlijke leerpaden en flexibilisering	Docenten Pedagogiek en Docenten lerarenopleiding Pedagogiek
15.45-16.30	Panel overleg	Panel
16.30-17.00	Terugkoppeling panel	Gehele team Pedagogiek Medewerkers faculteit
17.00-18.00	Borrel	

Bijlage 2: Bestudeerde documenten

Generiek

- Instroomcijfers Pedagogiek en Leraar Pedagogiek
- Basisgegevens Pedagogiek en Leraar Pedagogiek
- Ontwikkeltraject Opleidingen Pedagogiek nav accreditatie 2017 november 2022
- Visie opleidingen Pedagogiek 2022
- Beleidsdocument Update Grensverleggende Pedagogiek 2022-2023
- HBO-criteria Pedagogiek
- Verantwoording Afstudeerproject Opleidingen Pedagogiek december 2022
- Standpunt Landelijk Overleg Opleidingen Pedagogiek over eindwerken december 2022

Pedagogiek

- Landelijk opleidings- en competentieprofiel hbo bacheloropleiding Pedagogiek 2019
- HBO-monitor Pedagogiek factsheet 2021-2022
- Studiewijzer Afstudeerproject Pedagogiek 2021-2022
- Handreiking voor beoordelaars Afstudeerproject Pedagogiek 2021-2022
- Schakelformulieren Kritische Reflectie Startbekwaamheid Pedagogiek 2021-2022
- Opdrachtbeschrijving Kritische Reflectie Startbekwaamheid Pedagogiek 2021-2022
- Beoordelingsformulier Kritische Reflectie Startbekwaamheid Pedagogiek 2021-2022
- Beoordelingsprocedure Kritische Reflectie Startbekwaamheid Pedagogiek 2021-2022

Leraar Pedagogiek

- Besluit bekwaamheidseisen Leraar Pedagogiek
- Kennisbasis Generiek tweedegraads lerarenopleiding
- Kennisbasis Pedagogiek tweedegraads lerarenopleiding
- HBO-monitor Leraar Pedagogiek
- Studiewijzer Afstudeerproject Leraar Pedagogiek semester 2 2022
- Handreiking voor beoordelaars Afstudeerproject Leraar Pedagogiek semester 2 2022
- Inhoud van portfolio Eindassessment PPO Leraar Pedagogiek en KOP 2021-2022
- Verplichte bijlagen portfolio Eindassessment PPO Leraar Pedagogiek en KOP 2021-2022
- Beoordelingsformulier Eindassessment PPO Leraar Pedagogiek en KOP 2021-2022
- Gespreksprotocol Eindassessment PPO Leraar Pedagogiek en KOP 2021-2022
- Aanmeldingsprocedure Eindassessment PPO Leraar Pedagogiek en KOP 2021-2022
- Gids voor werkplekleren jaar 4 Leraar Pedagogiek 2021-2022
- Gids voor werkplekleren KOP-opleiding Leraar Pedagogiek 2021-2022

Selectie eindwerken aantallen

Lerarenopleiding pedagogiek

- Deeltijd	2
- Voltijd	3
- KOP-opleiding	10

Bachelor Pedagogiek

- Deeltijd	4
- Voltijd	11